

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В.В. ДОКУЧАЄВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Харківського національного
аграрного університету ім. В.В.Докучаєва
професор О. УЛЬЯНЧЕНКО

«19» грудня 2018 р.

ПРОГРАМА

**фахового вступного випробування за першим (бакалаврським) рівнем
(для вступників на основі диплома молодшого спеціаліста) зі спеціальності
076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»
на 2019 рік**

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Мета: формування здатностей самостійно мислити, приймати управлінські рішення, виконувати комплексні економічні розрахунки для ефективного здійснення господарської діяльності на рівні підприємств.

Завдання: вивчення господарських процесів, що відбуваються у виробничо-комерційних системах підприємств; закріплення комплексу економічних знань і засвоєння досягнень теорії та практики управління підприємствами.

Предмет: форми і методи господарювання підприємства.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Теорії та моделі підприємств.
2. Основи підприємництва.
3. Види підприємств, їх організаційно-правові форми.
4. Зовнішнє середовище господарювання підприємства
5. Структура та управління підприємством.
6. Ринок і продукція.
7. Товарна та цінова політика підприємства.
8. Прогнозування та планування діяльності підприємства.
9. Обґрунтування виробничої програми підприємства.
10. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.
11. Інтелектуальний капітал.
12. Основний капітал.
13. Оборотний капітал.
14. Інвестиції.
15. Інноваційна діяльність.
16. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства.
17. Матеріально-технічне забезпечення і виробнича логістика.
18. Організація операційної діяльності.
19. Системи забезпечення конкурентоспроможності продукції.
20. Витрати підприємства.
21. Фінансово-економічні результати суб'єктів господарювання.
22. Оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності.
23. Інтегральна ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність.
24. Сучасні моделі розвитку підприємств.
25. Трансформація і реструктуризація підприємств.
26. Оптимізація бізнес-процесів підприємства.
27. Економічна безпека.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз: монографія / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2005. – 292 с.
2. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: підручник / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2013. – 779 с.
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства : навч. посіб. / І.М. Бойчик. - К. : Атіка, 2007.
4. Економіка підприємства : підручник / [І.О.Чаюн, Г.М. Богославець, Л.Л.Стасюк та ін.; за заг. ред. проф. Н.М.Ушакової]. -К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005.
5. Економіка підприємства: підручник./ [М.Г. Грещак та ін., за заг. ред. Г.О. Швиданенко]. - К.: Київ. нац. екон. ун-т, 2009.
6. Економічна діагностика: навчальний посібник для студентів ВНЗ. / [О.О. Гетьман, В.М. Шаповал]. - К.: Центр навч. літ-ри, 2007.
7. Іванілов О.С. Економіка підприємства : підручник / О.С. Іванілов. - К.: Центр навч. літ-ри, 2009.
8. Економіка підприємства / П.П. Руснак, В.Г. Андрійчук, А.А.Ільєнко та ін.; За ред. П.П. Руснака. – Біла Церква, 2003. – 256с.
9. Економіка підприємства: Підручник. – У 2 т. / За ред. С.Ф.Покропивного. – К.: КНЕУ, 2001.
10. Економічний довідник аграрника / В.І. Дробот, Г.І. Зуб, М.П. Кононенко та ін.; За ред. Ю.А. Лузана, П.Т. Саблука. – К.: „Преса України”, 2003. – 800 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА

Мета: формування теоретичних знань і навичок з раціональної організації виробництва та використання методів підвищення результативності виробничих систем промислового підприємства.

Завдання: ознайомлення студентів з теоретичними засадами організації виробництва, методичними підходами раціоналізації та проектування виробництва; оволодіння практичними навичками обґрунтовувати проектні рішення щодо підвищення ефективності виробництва; застосування дослідницьких і організаторських здібностей у процесі розроблення організаційних проектів виробництва та їх реалізації.

Предмет: виробничий процес на підприємстві.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Організаційні основи виробництва.
2. Виробничі системи.
3. Виробничий процес і організаційні типи виробництва.

4. Організація трудових процесів і робочих місць.
5. Нормування праці.
6. Побудова виробничої структури у просторі.
7. Організація виробничого процесу в часі.
8. Організація допоміжних виробництв.
9. Організація обслуговуючих господарств.
10. Одиничний та партійний методи організації виробництва.
11. Організація потокового та автоматизованого виробництва.
12. Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції.
13. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції.
14. Організаційне проектування виробничих систем.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азізов С.П. Організація аграрного виробництва і бізнесу: [підручник] / С.П. Азізов, П.К. Канінський. – К.: Фенікс, 2006. – 790 с.
2. Азізов С.П. Організація виробництва і аграрного бізнесу в сільськогосподарських підприємствах: [підручник] / Азізов С.П., Канінський П.К., Скупий В.М.. – К.: ІАЕ УААН, 2001. – 834 с.
3. Березівський П.С. Організація виробництва в аграрних формуваннях: [навч. посібник] / П.С. Березівський, Н.І. Михалюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 560 с.
4. Бізнес-план розвитку сільськогосподарського підприємства: [навч. посібник] / [В.І. Дробот, В.П. Мартьянов, М.Ф. Соловійов та ін.]. – К.: Мета, 2003. – 336 с.
5. Бізнес-план розвитку сільськогосподарського підприємства (методичні рекомендації: [навч. посібник] / [Мартьянов В.П., Соловійов М.Ф., Токар А.В., Шиян В.Й.]. – Харків: Харк. держ. аграр. ун-т, 2001. – 262 с.
6. Нелеп В.М. Планування на аграрному підприємстві: [підручник] / Нелеп В.М. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2004. – 495 с.
7. Организация производства в сельскохозяйственных предприятиях [учеб. пособие] / [Н.Ф. Соловьёв, Г.А. Андрусенко, В.Д. Савченко и др.]: под ред. Н.Ф. Соловьёва. – Харьков: Харьк. гос. аграр. ун-т, 1993. – 344 с.
8. Організація виробництва на сільськогосподарських підприємствах: [навч. посібник] / [М.Ф. Соловійов, М.І. Байдик, Д.Є. Беляєв та ін.] – К.: Урожай, 1995. – 208 с.
9. Справочник по планированию и экономике сельскохозяйственного производства: в 2 ч. / [сост. К.В. Кулик, Н.А. Окунь, Ю.М. Пехтерев]. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Россельхозиздат, 1987. – 480 с.
10. Справочник экономиста-аграрника / [Н.П. Кононенко, Н.Я. Кушвид, П.Т. Саблук и др.]. – К.: Урожай, 1991. – 520 с.

Структура та критерії оцінювання вступного випробування

Вступник має надати відповіді на три питання, які оцінюються за наступною шкалою:

– **180-200 балів** (оцінка „відмінно”) одержують абітурієнти, які всебічно, систематично і глибоко володіють матеріалом, вміють самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїли основну й ознайомлені з додатковою літературою, яка рекомендована програмою. Оцінка „відмінно” виставляється абітурієнтам, які розуміють взаємозв'язки основних понять дисципліни для професії, яку вони набувають. Проявляють нахили до наукової роботи;

– **160-179 балів** (оцінка „дуже добре”) – вище від середнього рівня (з кількома помилками) заслуговують абітурієнти, які повністю опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, рекомендовану програмою. Оцінка „дуже добре” виставляється абітурієнтам, які показують систематичний характер знань з дисципліни;

– **140-159 балів** (оцінка „добре”) – в загальному робота абітурієнтами виконана, але з певною кількістю помилок. Оцінку „добре” заслуговують абітурієнти, які опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою;

– **120-139 балів** (оцінка „задовільно”) заслуговують абітурієнти, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, виконують завдання непогано, але із значною кількістю помилок, ознайомлені з основною літературою, яка рекомендована програмою. Оцінка „задовільно” виставляється абітурієнтам, які допустили на випробуванні помилки під час виконання завдань, але під керівництвом викладача знаходять шляхи їх подолання;

– **100-119 балів** (оцінка „достатньо”) заслуговують абітурієнти, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії;

– **50-99 балів** (оцінка „незадовільно”) виставляють абітурієнтам, які погано оволоділи навчально-програмним матеріалом, допускають велику кількість помилок під час виконання завдань, передбачених програмою. Оцінка „незадовільно” виставляється абітурієнтам, які не можуть продовжувати навчання без додаткових знань з певної дисципліни;

– **<50 балів** (оцінка „незадовільно”) виставляють абітурієнтам, які не оволоділи навчально-програмним матеріалом, допускають грубі помилки під час виконання завдань, передбачених програмою. Оцінка «незадовільно» виставляється абітурієнтам, які не можуть продовжувати навчання і яким необхідна серйозна подальша робота.

Кожне питання оцінюється за шкалою від 0 до 200 балів. Підсумкова оцінка визначається як середнє арифметичне значення з трьох оцінок на три відповіді – за умови, що кожна з них складає не менше 100 балів.

ПИТАННЯ

фахового вступного випробування

1. Місце і роль сільського господарства в економіці держави.
2. Особливості сільського господарства.
3. Види підприємств та їх об'єднань.
4. Економічні засади функціонування фермерських господарств.
5. Економічні засади функціонування господарських товариств. Акціонерні товариства.
6. Економічні засади функціонування товариств з обмеженою відповідальністю.
7. Економічні засади функціонування приватних підприємств.
8. Суть собівартості продукції і характеристика її видів.
9. Склад витрат за всіма видами діяльності підприємств.
10. Постійні і змінні витрати.
11. Валова продукція сільського господарства.
12. Товарна продукція і методика визначення показників товарності.
13. Прибуток і методика його визначення.
14. Земельна реформа в Україні. Основи Земельного кодексу України.
15. Методика паювання сільськогосподарських угідь.
16. Грошова оцінка землі.
17. Оренда землі.
18. Поняття ринку землі.
19. Інтенсивність та ефективність використання земельних ресурсів.
20. Персонал аграрних підприємств і його класифікація.
21. Витрати на оплату праці й ефективність використання персоналу.
22. Поняття продуктивності праці і методика її визначення в сільському господарстві.
23. Характеристика виробничих фондів, їх поділ на застосовані і виробничо спожиті.
24. Класифікація і структура основних фондів.
25. Ефективність використання основних виробничих фондів.
26. Тракторний парк і ефективність його використання.
27. Ефективність використання комбайнового парку.
28. Транспортні засоби аграрних підприємств і ефективність їх використання.
29. Економічна суть оборотного капіталу та його склад.
30. Методика визначення ефективності використання оборотного капіталу.
31. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності. Джерела інвестицій.
32. Суть ефективності як економічної категорії.
33. Рентабельність виробництва і методика визначення її показників.
34. Ціна в ринковій економіці і характеристика її видів.
35. Суть НТП та інноваційної діяльності.
36. Суть і фактори розміщення та спеціалізації сільськогосподарського виробництва.

- 37.Форми спеціалізації і методика визначення виробничого напрямку підприємства.
- 38.Галузі й галузева структура аграрних підприємств та методика її визначення.
- 39.Регіональні агропромислові формування.
- 40.Поняття і необхідність державного регулювання і підтримки сільськогосподарського виробництва.
- 41.Форми, види і системи оплати праці.
- 42.Організаційна структура і система управління на сільськогосподарських підприємствах.
- 43.Організація виробництва зерна.
- 44.Організація виробництва цукрових буряків.
- 45.Організація виробництва соняшнику.
- 46.Організація виробництва, переробки і зберігання кормів.
- 47.Організація птахівництва.
- 48.Організація свинарства.
- 49.Організація скотарства.
- 50.Бізнес-планування в системі ринкового механізму господарювання.

Розглянуто та схвалено вченою радою факультету менеджменту і економіки протокол № 6 від «19» листопада 2018 р.

Голова фахової атестаційної комісії

Ю. ФІЛІМОНОВ